

ENSV EHIUSKOMITEE ARHITEKTUURIMÄLESTISTE KAITSE INSPEKTSIOON
ARHITEKTUURIMÄLESTISE PASS

V Kateg. № 390 MoisaHoone	NORRA MÕISAHOONE PARGIGA Arhitektuurimälestise nimetus * Наименование памятника архитектуры		1792. a. Daatum Датировка
Liik * Вид	J. A. Kranhals, 1792. a. Autor (daatum) * Автор (дата)	Paide Raioon * Район	Klassit- sism
Toimiku nr. № дела	Ümberehituse autor (daatum) Автор реконструкции (дата)	Linn * Город	Stiil Стиль
	Kahekordne paekivihoone Tüüp, materjal ja põhikonstruktsioonid Тип, материал и основные конструкции	Asustatud punkt * Населенный пункт	1.08.1973.
		Tänav. № * Улица. №	Kaitsekohustuse daatum ja nr. 390 Дата охранного обязательства
		Külanõukogu * Сельсовет Koeru	
		Kolhoos, sovhoos, metskond Колх., совх.	
		Restaureerimisel Kasutamiseviis * Использование	Kaitsetsooni kehtestamise daatum Дата уст. охр. зоны
		Paide RSN Täitevkomitee Kasutajad * Исполнители	Halb
Asendiplaani skeem * Схема генплана		Paide RSN Täitevkomitee Valdaja * Владелец	Seisund Состояние
		Valdaia address * Адрес владельца	

Peahoone ehitatud 1792.a. Ehitusmeistriks Tartu tsunftmeister J.A.Kranhals (parit Kielist, tegev ka Tartu ülikooli arhitektina).

Hoonele on põhijoontes omane 18.sajandi lõpu mõisaarhitektuurile iseloomulik lahendus.

Mõisamaja on suur, kahekorruseline, omab rusteeritud sokli* ja kõrge täiskelpkatuse. Fassaadidekoor tagasihoidlik. Esifassaad kolmerisaliidiline. Horisontaalliigendust toonitavad katuse hammaskarniis ja korrustevaheline mõõtkarniis. Välisarhitektuurile iseloomulik asjalikkus ja funktsionaalsus jätkub ka interjöörikujunduses.

Sokkelkorrus võlvitud (ühe varasema mõisamajana Eestis avaldub siin neogooti vormikõne). Keskne vestibüül suhteliselt avar, anfilaadsüsteemis esindusruumid teisel korrusel. Osa ruumide seinad hoones on maalitud.

Norra mõisa hooned rajati Knorringite poolt nn. esindusmõisana (majapidamisraskus asus naabermõisal - Udeval). Kõrvalhoonetest on põhjust rääkida esinduslikust kaaristuga sõiduhobuste tall-tõllakuurist (praegu varemetes). Peahoone taha jääb laiaulatuslik pargiala. Mõisamaja keskteljelt saab alguse pargisügavikku juhtiv kanal, mille ümber koonduvad kanalite- ja tiikide süsteem, ainus Eestis.

АРХИТЕКТУРСЕД JA DEКОРАТИВСЕД ЕЛЕМЕНДИД
АРХИТЕКТУРНЫЕ И ДЕКОРАТИВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ

Siseruumid kujundatud seinamaalingutega. Esi- algsetel andmetel (sondaažid J.Kobin, 1975) olid maalitud peakorruse kuus esindusruumi. Maalingute jälgi võib täheldada ka teistes teise korruse ruumides ja ka sokkelkorrusel. (Saali maalingud illusioonistlikud, kuivtehnikas. Kohata võib ka joon-taim ja geomeetrilist ornamenti.) Tisleritöö on teostatud 18.sajandi varaklassitsismile iseloomulikus laadis. Varasemas kirjanduses korduvalt mainitud stiilsed ahjud põhiliselt hävinenud.

2 FOTOT (6×9) * 2 ФОТОГРАФИИ (6×9)

KES JA MILLAL-FOTOGRAFEERIS * КТО И КОГДА ФОТОГРАФИРОВАЛ
KRPI, U.Arike, 1982.

MALESTISES ASUVAD KUNSTITEOSED
ПРОИЗВЕДЕНИЯ ИСККУССТВА В ПАМЯТНИКЕ

POHIPLAANILINE SKHEEM * ПЛАНОВАЯ СХЕМА

MÄLESTISE AJALOOLOSE STRUKTUURI SKHEEM
СХЕМА СТРУКТУРЫ ИСТОРИИ ПАМЯТНИКА

ANDMED MÄLESTISE TEHNILISE SEISUKORRA KONTA
СВЕДЕНИЯ О ТЕХНИЧЕСКОМ СОСТОЯНИИ ПАМЯТНИКА

Halb. Seoses hooldamatusega on viimase viie-
-kuue aasta jooksul läbi mädanenud laetald, osa-
liselt sisse langenud vahelaed, praktiliselt hävi-
nud on maalingud, põrandad, stukkkaunistused alla
kukkumas.

P.v.Ungern-Sternberg. Materialien zur Gütergeschichte Jerwens für die ältere schwedische Zeit bis zur Abfassung der ältesten und erhaltenen Munster- und Rossdienstrollen Estlands. (Beiträge zur Kunde Estlands, Bd.VII).

H.Pirang. Das baltische Herrenhaus, II k. Riga, 1928.

KÕRVALISED HOONED MÄLESTISE
KAITSETSOONIS
ПОСТОРОННИЕ ПОСТРОЙКИ В ОХРАННОЙ
ЗОНЕ ПАМЯТНИКА

Talli varemetsesse ehitatud
individuaalelamu

AJALOOLOSED ALLIKAD
ИСТОРИЧЕСКИЕ ИСТОЧНИКИ

RAM

F.70; F.80.

RAKA

F.1, 854

F.1818

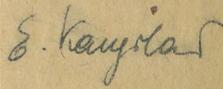
Värvisondaažid (J.Kobin) - 1975.a.
 KRPI arh. M.Lume eskiisprojekt - 1976.a. (Hoone
 kohandamine Kalamajandusvalitsuse pioneerilaag-
 riks).
 1982.a. alustatud katusekonstruktsiooni uuenda-
 mist.
 1982.a. alustas M.Lume töid ettepanekute tegemi-
 seks Norra mõisahoone restaureerimiseks ja kohan-
 damiseks Paide RSN TK puhkebaasiks.

MÄLESTISE KAHJUSTUSED * ПОВРЕЖДЕНИЯ ПАМЯТНИКА

Vt. lähemalt tehniline seisund

KES UURIS MÄLESTIST * КТО ИССЛЕДОВАЛ ПАМЯТНИК

E.Kangilaski, Norra mõis. Ajalooline õiend, 1975.

Täitmise daatum Дата за пол- нения mai 1982.a.	Perekonna, ees- ja isanimi ning eriala Фамилия, имя, отчество и профессия Kangilaski, Epp, Juhan ajaloolane-etnograaf	Allkiri * Подпись 
---	--	--